Złota

Dzielnice: Śródmieście
Osiedla: Śródmieście Północne
Atrybuty: Nazwy pochodzące od wyrazów pospolitych Nazwy określające
Rok utworzenia nazwy:

Opis

Złoto - pierwiastek chemiczny o liczbie atomowej 79, metal barwy żółtej. Uchodzi za symbol bogactwa, używany głównie w jubilerstwie, ale także w medycynie i elektronice.

Ciekawostki

Powstała z drogi narolnej w 1770 na terenie folwarku św. Ducha, stały tu pod koniec wieku dom murowany i 7 dworków drewnianych w ogrodach. W 1784 było tu już 29 domków, cegielnia i 2 browary. W latach 1827-68 istniała na rogu z Marszałkowską fabryka tapet i papieru. Dopiero po 1870 została zabudowana 4-piętrowymi kamienicami. Po wojnie, w latach 1952-5 bieg ulicy został przerwany pl. Defilad. Rozebrano 25 domów, tak, że pod strony Wisły jest tylko krótki odcinek ulicy, a po drugiej stronie pl. Defilad biegnie dopiero reszta ul. Złotej. Krótsza część, słynąca przed wojną z wielu sklepów, 29 IX 1950 otrzymała imię Władysława Kniewskiego, bojówkarza KPP rozstrzelanego na zboczu Cytadeli w 1925 (dawna nazwę przywrócono 6 XI 1990 roku).
Nazwana wg metalowego klucza w tej części Śródmieścia, np. Żelazna, Srebrna, Miedziana...

Stan obecny:

Nr 1: kamienica Kasy Przemysłowców. Dom powstał w 1895-1900 wg proj. Stefana Szyllera. Po wojnie umieszczono tu biura Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczości. Od wielu lat kamienica jest opuszczona i odnawiana.

Nr 3: kamienica z końca XIX w., po wojnie zupełnie przebudowana.

Nr 5: kamienica z końca XIX w., po wojnie zupełnie przebudowana.

Nr 7\9: Dom Generali. Powstał w 1934-7 wg proj. Edwarda Ebera i Karola Sicińskiego, w wyniku

Wszelkie prawa zastrzeżone. www.iutm.pl

konkursu. Był to niezwykle nowoczesny i luksusowy dom. Działało w nim kino Palladium. W czasie II WŚ hitlerowcy zamienili je na Helgoland tylko dla Niemców. W czasie powstania wyświetlano tu kroniki ‘Warszawa Walczy. Kino Palladium działało do końca lat 90 XX w., obecnie mieści się tu klub Hybrydy i Cafe Vogue.

Nr 11: blok osiedla Ściana Wschodnia. Powstał w 196? wg proj. Zbigniewa Wacławka, Jana Klewina, Marcina Bogusławskiego i Wojnowskiego. W bloku zawsze mieściły się popularne sklepy i knajpy, m.in. znany sklep z zabawkami, winiarnia Amfora, gdzie życie nocne było bardzo bujne. Dziś mieści się tu restauracja Euforia, biuro podróży Oasis, sklep ze zdrową żywnością.

Nr 44: Wieżowiec Złota 44. Apartamentowiec budowano w 2008-2012 wg proj. Daniela Libeskinda. Budynek ma mieć 192 metry, 54 piętra i 251 apartamentów. Ma tu być basen, sauna, spa... Jeszcze przed budową mieszkania kupili celebryci i znane osoby, m.in. piłkarz Jacek Bąk. Budowę zatrzymano z powodów prawnych mieszkańcy okolicznych bloków zaprotestowali, że wieżowiec będzie zasłaniał światło do mieszkań i na ponad rok zaprzestano budowę.
~ City Center. Powstał w 1990-1 wg proj. Jerzego Skrzypczaka, Andrzeja Darskiego i Wojciecha Bagińskiego. Rozebrany w 2009 pod budowę Apartamentowca Złota 44.

Nr 48\54: Hotel Holiday Inn. Powstał w 1987-9 wg proj. Tadeusza Spychala z Wiednia.
Bloki osiedla Złota. Powstały w 1959-63 wg proj. Stanisława Bieńkuńskiego. Między al. Jana Pawła II a ul. Żelazną.

Nr 58: W 1915 założono tu męskie Gimnazjum im. Tomasza Niklewskiego. Dziś swoją siedzibę ma tu CXIX LO im. Jacka Kuronia (działające od 1998 roku) a niegdyś również Technikum Elektryczne nr 4, tworząc wówczas Zespół Szkół Licealnych i Technicznych Nr 2,

Nr 60: Mur getta. Jedyny zachowany kawałek muru getta żydowskiego o wysokości 2,5 metra. Umieszczona jest na nim tablica pamiątkowa i nisza na świece, które stawiają tam pielgrzymi z Izraela i USA. Brakujące cegły znalazły się United States Holocaust Museum w Waszyngtonie.

Nr 63: kamienica wewnętrzna. 4-piętrowa. W podwórzu przyścienna, oszklona kapliczka z figurą Matki Boskiej.

Nr 75: kamienica czynszowa „Syberia. Zbudowana ok. 1939, 10-piętrowa.

Nr 81: Kamienica czynszowa „Pekin. Powstała na pocz. XX w. i mieści wiele małych mieszkań, dzięki czemu była zwykle bardzo przeludniona. Z tego powodu zwana była „Pekinem. Na dachu zostały resztki dekoracji rzeźbiarskiej.

Nr 83: kamienica Krongolda.Powstała w 1896-9 dla spekulanta budowlanego Wolfa Krongolda. W czasie wojny została tylko nieco naruszona, w 1953 usunięto sztukaterie, a w latach 60 zdemontowano balkony i ręcznie kutą bramę. Na pocz. XXI w. mieszkańcy kamienicy zostali wysiedleni z powodu złego stanu budynku. W 2008 została wystawiona na przetarg za 15 mln zł

ZŁOTA PRZEDWOJENNA (budynki nieistniejące)

~ Nr 26: do czynszowej kamienicy stojącej tu w 1874 roku sprowadziła się wraz z rodzicami i rodzeństwem Maria Bohuszewiczówna (1865-1887), nauczycielka, jedna z pierwszych polskich socjalistek, patronka ulicy na Zaciszu.

~ Nr 49: Fabryka Żyrandoli Elektrycznych A. Marciniaka. Firma powstała w 1910 produkując sprzęt oświetleniowy dla domów na Złotej 49 jako Fabryka Żyrandoli Elektrycznych A. Marciniaka. W 1923

Wszelkie prawa zastrzeżone. www.iutm.pl

fabrykę przeniesiono na Wronią 23, potem na Łopuszańską 22.

~ Nr 53: w 1920 roku powstało tu gimnazjum męskie im. Joachima Lelewela, kilka lat później otworzono tu liceum. Szkoły działały w czasie okupacji hitlerowskiej (36 absolwentów uzyskało świadectwa dojrzałości). Budynek został doszczętnie zniszczony podczas Powstania Warszawskiego. Obecnie szkoła ta znajduje się przy ul. Kiwerskiej 3. Dziś część tego terenu zajmują Złote Tarasy.

~ Nr 56: Kamienica. Mieszkał tu prof. Mieczysław Brzeziński (1858-1911), działacz społeczno-oświatowy, pedagog, publicysta, wydawca, przyrodnik, założyciel Polskiej Macierzy Szkolnej. W ich domu zawsze było dużo młodzieży, wszystkie fundusze przeznaczano na cele społeczne, więc dom był urządzony skromnie, mimo sporych zarobków.

~ Nr 61: Fabryka Mydeł Majewskiego. Obecnie na tym miejscu stoi ośmiopiętrowy budynek.
Fabryka Metalurgiczna Ortwein i Karasiński. Powstała w XIX w., a w 1915 fabrykę zlikwidowano, umieszczając w budynkach warsztaty reparacyjne fabryki samochodowej Skoda i kino Uciecha.

Data nadania nazwy: 1770 rok

Wszelkie prawa zastrzeżone. www.iutm.pl